

Mikrovlny

Petr Bludský, Václav Šámal, Jakub Maňura, Simona Pelikánová
gym Pardubice, gym Říčany, SPŠE Mohelnice, gym prof. J. Patočky
spiketaildrake@seznam.cz

Abstrakt

Tento článek pojednává o fyzikálních vlastnostech elektromagnetického záření o frekvenci mikrovln. Ověřili jsme platnost fyzikálního popisu elektromagnetických vln pro mikrovlny. Jsou v něm shrnuty výsledky měření difrakce a polarizace mikrovln.

1 Úvod

Mikrovlny lze definovat jako elektromagnetické záření v rozsahu 300MHz – 300 GHz, které není normálně vidět. Mezi jejich vlastnosti lze zařadit např. odražení od kovových povrchů, čehož se užívá v mikrovlnné troubě, kdy máme vlny o délce 12.25 cm a vysoké frekvenci 2450 MHz. Mikrovlny procházejí sklem, plasty a papírem, a tak tyto materiály lze užít jako nádoby či obaly na potraviny. Vlny pronikají do potravin, které rozkmitají jejich molekuly, tím produkují teplotu, a tak stoupá celková teplota potraviny. Mikrovlny se používají v komunikacích (mobily, internet) ve spotřebním průmyslu (mikrovlnná trouba) či na jejich bázi fungují radary.

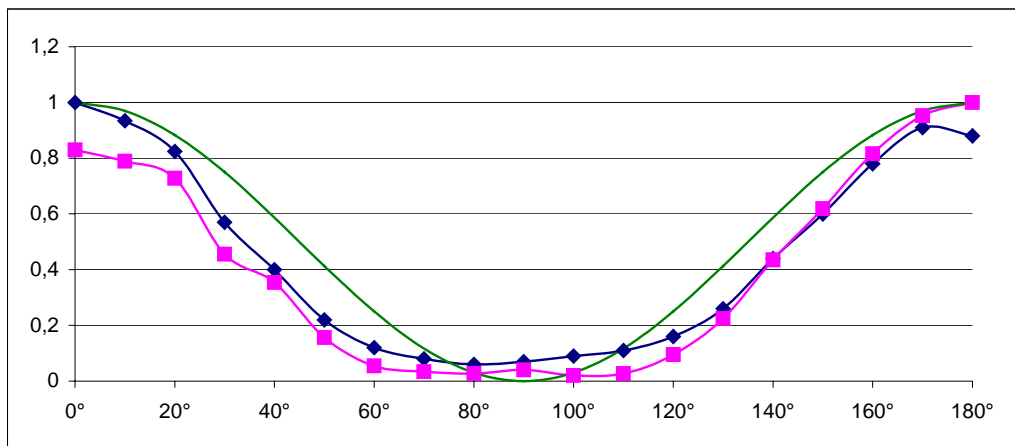
Vlnová délka : 0.03mm – 3m

Frekvence : $3 \cdot 10^8 - 10^{13}$ Hz

2 Malusův zákon

Některé materiály, které se skládají z rovnoběžných tenkých dlouhých krystalů nebo molekul, propouštějí jen světlo polarizované v jistém směru. Vlny, jejichž elektrická složka kmitá ve směru rovnoběžném s krystaly či molekulami, se přemění na elektrický proud a posléze, díky elektrickému odporu, na teplo. Protože mezi krystaly nebo molekulami jsou nevodivé mezery, ve směru na ně kolmém proud nevzniká a vlny v tomto směru kmitající materiálem projdou. Propuštěné světlo je polarizované ve směru kolmém na směr krystalů či molekul. Část světla kmitajícího pod úhlem x vzhledem ke směru krystalů či molekul, kterou materiál propustí, je daná Malusovým zákonem :

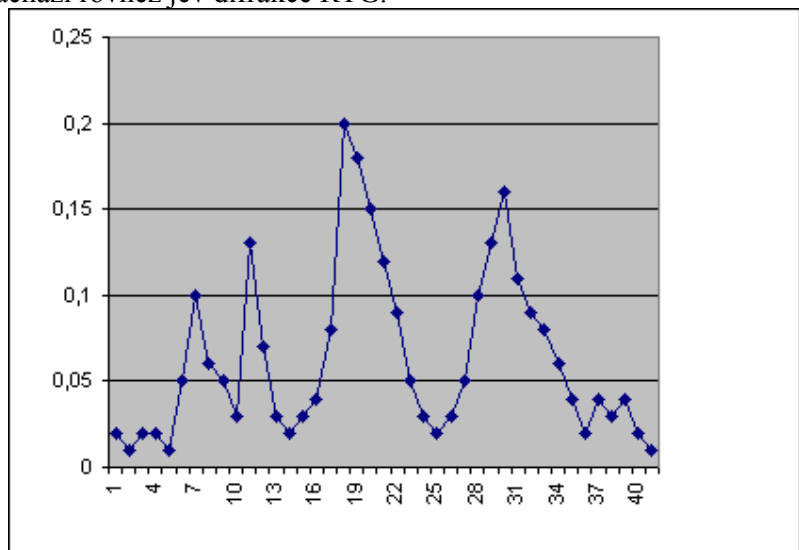
$$I = I_0(\cos x)^2$$

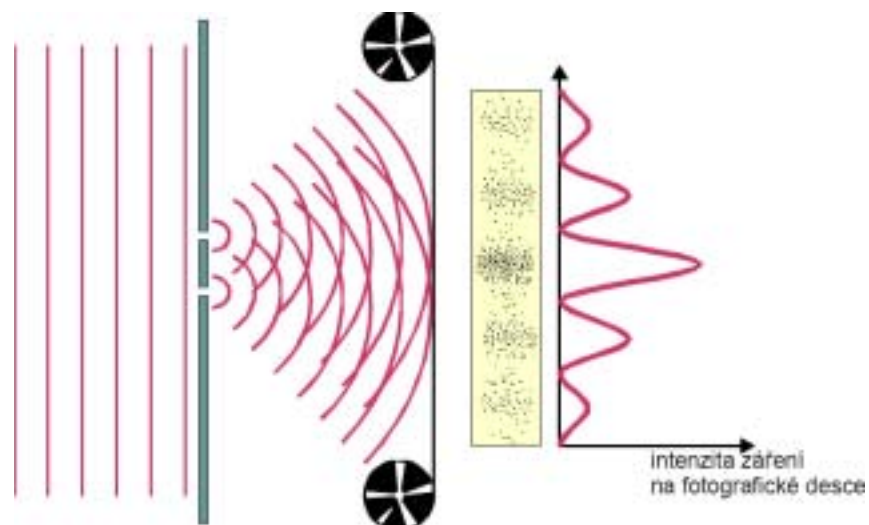
Obrázek 1 – Malusův zákon

3 Difrakce

Difrakce, neboli ohyb elektromagnetického záření, je jev, ke kterému dochází při jeho šíření v blízkém okolí překážky a jehož důsledky můžeme pozorovat v prostoru za překážkou. Tento jev je spojen s vlnovou povahou záření, která způsobuje z pohledu klasické geometrické fyziky jeho naprosto abnormální chování. Příčinou nového zájmu o tento jev a o nové způsoby jeho využití zejména v oblasti optiky byl objev jiný, a to objev laseru. Značného užití nachází rovněž jev difrakce RTG.

Obrázek 2 – Graf difrakce

Obrázek 3 - Difrakce

4 Absorbce

Měřeny reakce mikrovln při dopadu na různé povrchy :

Odrážejí	Pohlcují	Nechají projít
Grafit	Voda	Dřevo
Ocelový plíšek	Ruka	Látka
	Lih v silné vrstvě papíru	Plasty
		Papír
		Sklo

5 Shrnutí

Průběh měření byl narušován mnoha vnějšími vlivy, jako např. signál mobilních telefonů apod. Přesto věříme, že se nám podařilo dosáhnout optimálních výsledků.

Poděkování

Vojtu Kyselovi za ... všechno

Fakultě za organizaci Fyz. týdne.

Reference:

- [1] Radka T.: Polarizační filtry <http://www.paladix.cz/rs/clanek.php?aid=10021&sid=42>
- [2] leia@centrum.cz Difrakce <HTTP://MUJWEB.CZ/VEDA/DIFRAKCE/>
- [3] R. Reisnick a spol. Fyzika – část 4 (Elektromagnetické vlny – Optika - Relativita)